

Uredništvo in upravnništvo:  
Maribor, Koroške ulice 5.

## „STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek  
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti  
vsak dan od 11.—12. ure popold.

Telefon št. 113.

## Naročnina listu:

Celo leto . . . . . 12 K  
Pol leta . . . . . 6 K  
Četrt leta . . . . . 3 K  
Mesečno . . . . . 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila  
se računijo s 15 vin. od 6redne  
petitvrste; pri večkratnih ozna-  
nilih velik popust.

# STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

št. 128.

Maribor, dne 3. novembra 1909.

Letnik I.

## Krščanstvo?

Liberalci kaj radi naglašajo, da so tudi kristjani, celo dobri kristjani, še celo boljši kristjani kot pristaši krščanskih strank. Svoje krščanstvo kažejo v dejanju s tem, da ostudno napadajo duhovščino. Dušeslovno je ta prikazen razumljiva, saj stremi liberalci za tem, da bi lastno moralno nesnago naprtili drugim, osobito oznaniteljem svetlega evangelija.

Liberalci, ki se zbirajo okoli „Narod. Dnevnik“ in „Narodnega Lista“, pa so še predrznejši. Njih blato ne leti samo na kakega kaplana, temveč tudi na višje dostojanstvenike do rimskega papeža.

V sobotni številki „Narodnega Dnevnika“ skuša nek liberalček kar na dveh mestih svojo smrdečo gnojnico razliti na rimsko papeštvo. V podlistku govori o velikih hudodelstvih rimskih papežev, o tatvinah, razbojništvih in takih grehah, za katere Slovenci baje niti izraza nimajo. Da bi pa liberalni nesramnež se potrudil, svoje predrzne zabavljice tudi z dokazi podpreti, mu niti na um ne pride. Objektivno priznamo, da je v dolgi vrsti rimskih papežev bil tudi včasih kak mož, ki ni bil sposoben za visoko mesto, na katero je prišel vsled obžalovanja vrednih razmer. Toda le par mož je bilo takih, ki jih skoraj moremo seštetati na prste ene roke, — dveh rok niti ne potrebujemo. Ostali papeži pa so bili skozinski prešinjeni z idejo svojega visokega zvanja in svoje velike odgovornosti pred Bogom in ljudmi ter so bili pravi blagoslov za človeštvo. V njihovi vrsti so taki duševni in moralni velikani, da jim ne najdeš niti od daleč para pri nobeni drugi dinastiji. Tega seveda liberalni neumnež ne ve, ia če bi tudi vedel, mu njegova hudobija ne bi pripustila, da bi to priznal.

Na drugem mestu razpravlja „Narodni Dnevnik“ o kardinalih in njih imenovanju. Navaja imena tistih kardinalov, ki so že v zgodnji mladosti ali celo v otroških letih bili povzdignjeni k tej visoki cerkveni časti. Mesto da bi liberalček, ki je vse to prepisal iz kakšne socialdemokratske ali svobodomselne brošure ali pa iz kakšnega obskurnega lističa, raziskaval vsak posamezen slučaj, ki je razločljiv iz takratnih razmer, katerih papeži niti zakrivili niso, pa udarja po papežih, češ, da so te časti prodajali in so se že od nekdanj delali norca iz Kristusa in njegovih nauk.

Tako torej pišeta „krščanska“ „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List.“ Tukaj vidimo največjo nevednost

združeno z najostudnejšo in najhudobnejšo nesramnostjo.

„Narodni Dnevnik“ pa gre še dalje. On že tudi napada krščanstvo kot tako. Proslavlja namreč v dveh številkah v podlistku pod naslovom: „Krščanstvo?“ protikrščanskega češkega pesnika Macharja, ki se je predrznil krščanstvo imenovati „strup iz Judeje.“ Podlistkar se sicer navidezno nekoliko zgraža nad takó brezbožnostjo, v svojih konfučnih izvajanjih pa v resnici trdi isto.

Njemu je Kristus zgolj človek, ki je dal vse, kar more dati človek, več ni mogel dati, ker je samo človek. Duhovniki in osobito jezuitje pa so iz njega napravili Boga. In ker ga imajo za Boga, ga tudi ne morejo poznati in posnemati in se vsled tega vedno izgovarjajo, češ, Kristus je bil kot Bog popolen, mi pa smo ubogi ljudje iz mesa, od nas ne morete zahtevati take dobrote. Jezuitje pa potrebujejo Krista-Boga in vse, kar bi govorilo proti božanstvu Kristusovemu, to kratkomočno prekolnejo; njihova znanost pač ne znanost, oni ne iščejo resnice, ampak le dokazov za svojo zmoto, ki ji pravijo resnica. Kaj ne, da je to dober kristjan, ki imenuje vero v Kristusa-Boga zmoto? In „Narodni Dnevnik“, ki objavlja te nekrščanske in brezbožne besede, je seveda dober krščanski list!!

Ker podlistkar ne veruje v Kristusa kot Boga, se ne moremo čuditi, da tudi zavrača njegove nauke, ki jih je obranila in ohranila katoliška cerkev. Mesto krščanskega poduka zahteva nekako nepristransko zgodovino verstva, pri kateri je prvi predpogoj, da ostane pouk na realnih tleh, v našem življenju. Kaj bi se naj učilo, tega učeni podlistkar — kolikor se da posneti iz njegovih izvajanj, nek profesor (uboga mladina, ki mu je izročena!) — ne pove. Krščanstva gotovo ne, zakaj, da se poslužujemo njegovih besed, ta strup iz Judeje nam brani svobodno in brez predsodkov misliti. Morda torej kak Aškerčev budizem ali bramanizem ali mohamedanizem, ali še boljše svobodomiselnost moralo, ki ne pozna ne Boga ne vere ne sodbe ne posmrtnega življenja in ki ustvarja take ljudi, kakor so Ferrer in njegovi oboževalci.

Zmedeni podlistkar, ki se izpočetka nekoliko ustavlja Maharjevemu surovemu protikrščanstvu in njegovi neprikriti brezbožnosti, naposled pride na isto stališče in tako opravičuje tiste besede, ki jih je zapisal takoj v drugem odstavku svojega podlistka: „V današnjem hudem boju i proti klerikalcem i proti Nemcem priporočamo vsem ljudem dobre volje: čitajte Maharja.“

Vsi so ga začudeno pogledali, najbolj pa Moises. Seveda ni nihče več ponudil za podobo in tako je prešla podoba v njegovo last.

Ko je bilo treba naštet denar, vpraša Finier, čegava je podoba in zakaj se vrši dražba.

Dobra Marijanina prijateljica mu v kratkih besedah razloži žalostno stanje oboge Marijane in po trdosrčnost Moisesa, kateri jo hoče postaviti v največji revščini na cesto.

Finier se približa pisarju in ga vpraša, koliko še manjka, da bo plačan dolg pri Moisesu. Ko mu ta pove, položi na mizo imenovano svoto, ostane pa izročil vdovi Marijani.

V tem hipu pa se zadere Moises ves blede od jeze:

— Kaj imate neki vi tukaj opraviti, vražji! Vzemite svojo podobo in spravite se, denar je moj. Denar sem, pravim, sicer — in prime Finiera za vrat.

— Proč!, zavpije Finier in ga pahne od sebe. Nečuvvena predrznost! Pokličite župana, da spravi surovino pod ključ! Zaprite ga, čujte!

Začudeno pogleda pri teli besedah ptujca sodnijski pisar in pravi:

— Prijeti in zapreti? — Gospod, odkod imate pravico ukazati kaj takega?

Mesto odgovora vzame komisar popisani papir iz žepa in ga pomoli pisarju. Pisar prebere, pa vrne pisanje z globokim poklonom, ter reče gospodu Moisesu:

— Gospod Moises, danes ste pa paketeli. Ta bo slaba za vas, cesarskega komisarja ste vi sedaj napadli!

Pri teh besedah se ustraši Moises, kakor da je treščilo vanj, in začne jecljaje:

„Narodni Dnevnik“ se torej predrzne priporočati knjige tistega moža, ki imenuje krščanstvo „strup iz Judeje.“

Krščanstvo? Dali smo svojemu članku isti naslov, ki ga nosi „Narodnega Dnevnika“ podlistek. V resnici pa ta vprašalni naslov ni primeren in boljše bi sodil odgovor, ki ga dejansko daje ta list, namreč: protikrščanstvo in brezbožnost.

To, kar uganjajo do svojih listih liberalci, ni več boj proti klerikalizmu, temveč boj proti temu, kjer je Machar našel jedro klerikalizma, namreč proti krščanstvu samemu.

Dolgo so liberalci nosili krinko krščanstva in na ta način lovili na svoje limanice nerazsodne in omejene ljudi. Njihovo lastno oficijelno glasilo jim je to krinko brezobzirno strgalo raz obraz. List, ki se upa tako soditi o krščanstvu in njegovem božjem ustanovitelju, je odločno protikrščanski, in stranka, ki stoji za njim, je krčelo hinavskih farizejev, ki hočejo naše ljudstvo ogoljufati za krščansko vero in s tem za najtrdnjšo oporo v življenju in hkrati v boju za narodni obstanek.

Zato je upravičen naš poziv: Takim brezstidnim farizejem, največjim oškodovateljem našega naroda in najgršim trovateljem naše mladine, boj do skrajnosti! Cim prej politično pokončamo to lažnjivo golazen, tem boljše bo za naš narod. Tiste zapeljance, ki so še dosedaj verovali lažnjivemu liberalizmu in Narodni stranki, svarimo, naj izpregledajo, dokler je še čas. Gre se za njihov blagor in za blagor njihovih otrok. Osobito pa opozarjamo vse kompetente činitelje, naj pazijo na mladino, da je ne izpriidi ta protikrščanska stranka.

## Kaj bo?

Ceška ministra dr. Braň in dr. Začek sta podala ostavko. V soboto je ministrski svet sklenil priporočiti cesarju v sankcijo nemške jezikovne postavke, ki so jih sklenili nižjeavstrijski, gornjeavstrijski, solnograški in predarlski deželni zbor. Nakar sta imenovana ministra podala baronu Bienertu svoje prošnje za odstop. V nedeljo je bil Bienert sprejet od cesarja v avdijenci, v kateri je izročil cesarju demisijski prošnji čeških ministrov. Cesar je ostavko sprejel.

Z odstopom čeških ministrov je izginilo zadnje upanje za nadaljno delovanje poslanske zbornice. Nemški listi so edini v tem, da Bienertov kabinet, v katerem je izpraznjeno mesto češkega ministra

— Kaj — kako — pravite? Premilostni gospod komisar, jaz nisem mislil zares. Moja navada je, da se rad pošalim. Vsakdo ve, da sem najboljši človek na svežu in mi ni mogoče, koga razžaliti. Kaj ne, gospod pisar? (Ta je pomajal z rameni.) Denar je Marijanin, seveda. Pojdite sem, moja draga Marijana, pa spravite denar, zaradi male najemščine in sodnijskih stroškov se bova že poravnala. Ni res vredno, da bi govoril!

Mirno odgovori na to komisar Moisesu:

— Vaša navada, pravite, je šaliti se, a meni je navada resnico govoriti. Kakor sem dejal, tako se bo zgodilo, jaz ostanem pri besedi, da vas denajo pod ključ in sojeni bodete v Parizu!

— Kaj — kako — v Pariz! — Za celi svet! — O, vaša milost, le tega nikari! Pomirite se vendar; Povejte le, kaj naj storim, pripravljen sem vse! Nate mojo palico, in me pretepate kakor snop — le v Pariz ne, oh, v Pariz ne!

— Dobro, se oglasi Finier, pravite, da ste pripravljene storiti, kar hočem. Mamica, ali bi bili vi zadovoljni, da je ta hiša vaša?

— O, predbri gospod!, vsklikne Marijana.

— To bi bilo zame preveč, potem bi bila preveč srečna!

— Dobro! — Gospod Moises vam jo proda. — Kaj ne, gospod Moises?

— Ako jo moram, seveda!, odgovori le-ta bolj na tihoma.

— Hiša je plač stara in se skoraj že podira, nadaljuje komisar, dosti ni vredna, jaz ne dam za njo niti sto frankov. — Vi pa mu odštejete sto frankov in hiša je vaša!

## PODLISTEK.

### Vdova.

(Konec.)

Na vrsto je prišlo še drugo pohištvo in vse je kupila Marijanina prijateljica za nizko ceno, da bi potem uboga Marijana, ki se je vsem smilila, edino trdosrčnemu Moisesu ne, lahko nazaj kupila svoje pohištvo.

Ostala je le, še zelo stara podoba Matere Božje. Na prvi pogled ni bila dosti vredna, a vsak dober poznavalec slik bi moral priznati, da je ta podoba velike vrednosti, ako se jo le natančno pogleda.

Marijani je bila ta podoba ljubša nego vse na svetu. Bila je že od nekdanj last njene rodbine. Koliko večerov je premolila pred njo in vedno je vstala potolažena. S solznimi očmi je prosila Moisesa, naj ji pusti vsaj to podobo. A Moises se ni dal nič omehčati.

Sluga je že zavpil:

— Podoba! — Kdo kaj da?

Nihče se ni odzval.

V tem hipu pa stopi v hišo elegantno oblečen gospod. Takoj mu pade v oči podoba Matere Božje, pogleda jo natančno in takoj sklene da jo kupi, naj stane, kar hoče. Bil je ta gospod vladni komisar Finier, ki se je v prostem času tudi bavil s slikanjem podob. Navzoči ga seveda niso poznali.

Ko sluga ponovi svoj klic, se oglasi gospod komisar:

— Jaz dam tisoč frankov!



rojaka, med tem ko vodi poljedelsko ministrstvo sekcijski načelnik, nikakor več ne more stopiti pred državni zbor. Na nadaljno delovanje državnega zbora tudi ni misliti, ker bi na mesto češke tehnične obstrukcije stopila takoj hrupna obstrukcija. Vsled tega je postalo nemogoče tudi zasedanje češkega deželnega zbora in baron Bienenrth v tem oziru ne bo storil nikakih poizkusov več. Bilo bi pa tudi vse prizadevanje v sedanjih, vsled odstopa čeških ministrov nastalih razmerah zastoj. Daljša parlamentarna pavza je postala neizogibna. Parlament bo poslan domov in par. 14, ki je že toliko časa v zasedi prežal na ugodno priliko, bo reaktiviran. Ako bo kabinet, v slučaju, da se posluži par. 14., ostal v sedanjih sestavi, je še vprašanje, četudi se širijo vesti, da so vsi člani vlade pripravljani iti do skrajnosti.

Tako pišejo nemški listi.

Skoro gotovo je, da Bienenrth ne bo podal demisije celega kabineta. Mogoče je sedaj dvoje: Ali Bienenrth ne bokliče nobenih namestnikov v kabinet, ali jih pa pokliče. V slučaju, da jih ne pokliče, in se predrzne stopiti z nekakim „Rumpfministerium“ pred zbornico, je čisto gotovo, da zbornica niti eno minuto ne bo zborovala. Ako bi pa Bienenrth skušal iskati naslednike za dr. Brafa in dr. Začeka, jih bo iskal ali pri parlamentarcih ali pri izvenparlamentarcih. Med parlamentarci je izključeno, da bi Bienenrth našel koga, ki bi bil pripravljen vstopiti v njegov kabinet, uradnikov pa češke stranke ne bodo smatrale za svoje zastopnike in vsled tega je gotovo, da tudi v tem slučaju slovanske stranke ne morejo pripustiti državnega zbora.

Brez Slovanov je Bienenrthova vlada nemogoča. Nikakor ne gre, da bi nam v Avstriji še dalje vladala nemška manjšina. Dosti dolgo smo že prenašali nemški jarem. Nešteto krivic nam je že storila nemška nadvlada, kakor povsodi, tako tudi tukaj velja hrvaški pregovor: „Svaka sila do vremena.“

## Politični pregled.

### Nemške postavbe sankcionirane.

Cesar je sprejel demisiji čeških ministrov, ministra rojaka dr. Začeka in poljedelskega ministra dr. Brafa, in ju ob enem imenoval za tajna svetnika. Mesto češkega ministra rojaka je ostalo nezasedeno, poljedelsko ministrstvo pa je podeljeno sekcij-skemu načelniku Poppu. Ob enem pa je cesar kljub brzopjavnemu protestu češkega narodnega sveta od Bienenrtha predloženi postavam takozvanih nemških kronovin podelil sankcije.

### Brzopjavka češkega narodnega sveta cesarju.

Ceški narodni svet je v pondeljek sklical shod vseh čeških državnih in deželnih poslancev, na katerem se je razpravljalo o sklepu ministrskega sveta, predložiti cesarju v sankcijo zakone, ki so jih sklenili nižjeavstrijski, gornjeavstrijski, solnograški in predarlski deželni zbor. Na shodu se je dalo duška velikanskemu razburjenju češkega naroda vsled tega sklepa ministrskega sveta.

Sklenilo se je soglasno, da se odpošlje cesarju sledeča, brzopjavka:

„Vaše cesarsko in kraljevsko Veličanstvo! Ceški narodni svet kot zastopnik vsega češkega naroda, kar ga prebiva v deželah avstrijske monarhije, prosi Njegovo veličanstvo, naj bi postav, sklenjenih od štirih kronovin, ne sankcioniral, ker te postavbe kruto žalijo čast češkega naroda in zlasti onih Čehov, ki bivajo v prestolnici Vašega Veličanstva, ki je prestolnica cele države in vseh narodov. Ti sklepi pomenjajo nevarno kršenje državnih temeljnih postav. Z globoko žalostjo pa nas napolnjuje, da se je našlo ministrstvo, da se je našel ministrski predsednik iz uradniških krogov, ki je Vašemu Veličanstvu take postavbe predložil v potrjenje. Za češki narodni svet: dr. Podlipny, predsednik.“

— Sto frankov!, zavpije Moises, kaj pa mislite? To ni nikakor mogoče! Mene velja štiri sto frankov in že so mi dajali zanjo pet sto frankov.

— Toda pomislite, da ste vi najboljši človek na svetu, ga zavrne resno komisar, in zato preprosto hčico Marijani za sto frankov. — Mari ne? — Može, pokličite župana!

— Ne, ne, možje, nikari! Pa naj jo ima. Z zadovoljen sem, ampak silno goljufan.

Komisar ukaže nato pisarju, naj se v njegovi navzočnosti koj spiše kupno pismo in postavno podpiše od obeh strank. — Potem reče Marijani:

— Kaj ne, mamica, sedaj ste zadovoljna?

— Blagi gospod!, odvrne Marijana in ga prime za roko, kako naj se vam dostojno zahvalim. — Mati Božja vas je sem privedla, ko je sila do vrha priklopela, in nihče drugi. Presrečna sem sedaj! — Samo, oh — moja ljubljena podoba!

— Ne bojte se, jo potolaži gospod komisar, tudi brez podobe ne bode. V kratkem vam naredim drugo, ravno tako Mater Božjo in vam jo pošljem zastoj!

Marijana objame Franico in obema so lesketale solze v obeh, ko sta po odhodu gospodov pokleknila in zahvalila Marijo.

Enaka brzopjavka se je poslala tudi predsedniku poljskega kluba, dr. Glabinskemu, z dostavkom:

„Globoko obžalujemo, da so zastopniki poljskega kluba v ministrskem svetu glasovali za sankcije teh Slovanom sovražnih postav.“

### Državni zbor bo razpuščen?

„Slovenec“ je dobil iz Dunaja poročilo, da ima največ šans eventualnost, da bo parlament razpuščen. Večina sedanjih ministrov je baje za razpust zbornice in nove volitve. Sodijo se, da je položaj v sedanjih zbornici preveč razbit, da bi se mogel še popraviti. Zato se trdi na najmerodajnejšem mestu prav resno uvažuje razpust. Nove volitve ustvarijo vselej nov in kolikor toliko zdrav položaj, na temelju katerega je gotovo lažje zgraditi vladni sistem, nego na temelju sedanje skoziškoski gnjile situacije. Tako sodijo v najmerodajnejših krogih in zato ni izključeno, da bodo v kratkem splošne volitve.

### Slovanska Jednota.

Parlamentarna komisija Slovanske Jednote ima danes sejo, da se posvetuje o sedanjem položaju in stori sklepe glede nadaljne taktike.

### Upor na Grškem.

Grška država je zelo nesrečna v zadnjem času. Komaj se je pomiril nekoliko uporni duh med častniki radi prestolonaslednika, že se zopet giblje, a sedaj med mornarico. Pomorski častnik Tybaldos je razburil nemirne duhove med mornarji in na čelu velike čete upornikov je v petek vne 29. oktobra vdril v arzenal pri Salamidi in se ga polastil. Zahteval je, naj se njega postavi za ministra mornarice, da bo lažje deloval v njen prid in prospeh, ker doseđani faktorji se itak niso popolnoma nič brigali za njo. Vojaška liga, katere član je kapitan Tybaldos, je izdala posebni komunike proti njemu, ker je prelomil in prestopil postavbo. Zagrozil je, da, ako v 24 urah ne ugodne njegovi želji, bo on napadel s torpedi vojno mornarico. Liga je sklenila, izročiti Tybaldosa vojnemu sodišču radi veleizdaje.

Vlada je poklicala vojaštvo iz oddaljenih krajev v Atene, da vduši takoj vstajo. Vladi zveste čete so zasedle vse ozemlje med Phaleronom in pa Eleuzisom.

Vstaja Tybaldosa se je popolnoma ponesrečila. Vojne ladije so začele bombardirati vstaške ladije, katere so se kmalu podale. Vstaši imajo tri mrtve in nekaj ranjenecov. Morska litka se je vršila na ravno istem mestu, kot nekaj ona slavna bitka pri Salamidi. Na eni strani so napadale vstaške vojne ladije, z druge z griča pa topništvo in pehota. Po dolgem bojevanju se je posrečilo vladinim četam zavzeti arzenal. Vstaški častniki so pobegnili. Stiri od njih so vjeli in jih takoj postavili pred vojno sodišče. Ko so vstaški mornarji videli, da so jih zapustili voditelji, ki so jih zapeljali k vstaji, so se brezpogojno vdali. Pobegle častnike so zasledovale orožniške patrolje, a se jim ni posrečilo, jih vjeti. Povzročitelj nemirov in vstaje, kapitan Tybaldos, je odplul z vstaško ladijo „Velos“ na morje in bo tam skušal priti v kako nevtralno pristanišče, odkoder se bo lahko potem nepoznan oddaljil. Po drugih poročilih se pa Tybaldos skriva z nekaterimi pristaši po Parnasu.

V pristanišče Phaleron so prišle angleške vojne ladije in ena ruska, da poskrbijo za red in varnost tujih podanikov. Ljudstvo po Atenah in deželi je vzlic tej vojaški upori mirno in zvesto vidano vladarju.

## Raznoterosti.

**Profesor Pravič** †. V Sarajevu je dne 26. oktobra 1909 umrl štajerski rojak profesor Josip Pravič v 65. letu svoje starosti. Kot suplent je v začetku svojega službovanja bil nameščen tudi na celjski in mariborski gimnaziji. Takratni njegovi učenci se ga gotovo še živo spominjajo.

**Iz sodne službe.** Sodna praktikanta Avguštin Munda in dr. Ivan Likar sta imenovana za avskultanta v okrožju graškega nadsodišča.

**Velik mladeniški tečaj** se bo v nedeljo dne 7. novembra v Ljubljani pričel. Ze sedaj je priglasenih veliko število mladeničev, med katerimi bodo zastopani tudi Stajerci in Primorci. Mladeniški tečaj bo imel izobraževalen in telovadsko-tehničen značaj. Predavalo se bo na tečaju o narodnem gospodarstvu, o temeljnih socialne vede, o razvoju katoliškega gibanja med Slovenci, o praktičnem delu po društvi in odsekih, o socialni higijeni in pomenu telovadbe za čilost telesa in svežost duha ter gojitev umetnosti in lepočutja po društvi. Po tečaju bo pa javna telovadba urdeležencev telovadnega oddelka, javna veselica in dne 21. novembra občni zbor Zveze Orlov. Natančnejši program objavimo v prihodnji številki.

**Dr. Matko Laginja**, podnačelnik Zveze južnih Slovanov, nam je vpslal pismo, v kojem skuša oprati dvornega svetnika Ploja radi njegovega vsiljivega nastopanja v politiki. Toda dr. Matko Laginja je očitvidno zelo dobrodušen človek, ker pričakuje, da bomo prinesli tudi tako bedaste popravke, kakor je na primer: Ni res, da se v hrvaško-slovenskih krogih mnogo govori o zadevi izvolitve dr. Ploja načelnikom Sveze. Dr. Matko Laginja ali ne

pozna resnice, ali pa je noče poznati in izpovedati. Vsled tega smo se smatrali upravičeni, vreči njegovo pismo tje, kamor spadajo vse neutemeljene politične čenče, v uradniški koš. Hofratu Ploju je seveda zelo neljubo, če svetu odkrijemo, kako v vsaki politični korporaciji svojo lastno osebo tišči naprej, toda resnica se ne da s popravki spraviti s sveta, najmanj pa z nerodno sestavljenimi popravki.

**Liberalna doslednost.** Kakor papige se obnašajo naši liberalni politikoni. Nekje so brali, da hočejo primorski poslanci zahtevati slovanske paralele na srednjih šolah (otom nujnega predloga Hitro se vsede liberalni fantomaz in napiše: Kedaj bodo naši poslanci (kaj pa Roblek! Njemo ne zaupajo!) vložili nujni predlog za slovanske paralele na Stajerskem. To pišejo tisti politikoni, ki so letos v juniju, ko so naši poslanci vložili več nujnih predlogov tičočih se raznih narodnih in političnih zaštev, trdili, da se potom nujnega predloga kaj takega ne more nikdar doseči. — Obžalujemo liberalce, ki si od „Narodnega Dnevnika“ dan na dan dajo servirati najbolj zmedene politične članke. Pa saj svoj edini namen vendar tukamtam dosežejo — namreč hujskanje zoper delovanje poslancev Slovenske kmečke zveze.

**Konzum v St. Juriju na juž. žel.** „Narodnemu Dnevniku“ ne da miru; vidi se, da tna možgane raznih dopisnikov prav čudno upliva. Pred nedavnim časom je pisal, da sta sam dr. Susteršič in dr. Benkovič bila v St. Juriju, da sta bila celo v farovžu (!) in da sta na okrožno sodnijo poslala nemško vlogo za ustavljenje konkurza. Kolikor besed, toliko liberalnih laži! Dr. Susteršič še živi dan ni bil v St. Juriju, dr. Benkovič pa je enkrat letos spomladi tam zboroval; še-le pred kratkim časom je kot zastopnik nekaterih odbornikov vložil neki, seveda slovenski rekurz na okrožno sodišče. Pribijemo to, da zopet osvetlimo brezmejno predrznost, s katero liberalni listi lažejo. — O stvari sami le pove-mo, da bode one odbornike, ki so protipostavno in brez potrebe zahtevali otvoritev konkurza, še glava bolela po slabi tovaršiji, ki jih je v to nahujskala.

**Zvišanje tovarnih tarifov na južni železnici.** Kakor znano, se vrše med vlado in upravo južne železnice pogajanja radi zvišanja tovarnih tarifov, in naj bi se tarifi zvišali še za 7% nad tarife pri državnih železnicah. To zvišanje se opravičuje s tem, da mora južna železnica izpolniti svoje obveznosti proti svojim dolžnikom, to je, obrestovati prioritete oblačilje, ki so po večini v rokah francoskih kapitalistov in katerih se je za 990.000.000 frankov izdalo za proge v italijanski državi. Na progi južne železnice ležeči kraji naj bi tedaj sami nosili bremena, katera si je svoječasno naprtilo to povsem privatno podjetje. Seveda je nastal vihar ogorčenja v krogih vseh interesentov, ki je tem bolj opravičen, ker se južna železnica krčevito brani, ob enem vsaj prometne razmere izboljšati. Državni poslanci prizadevih dežel so zato zapričeli energično protiakcije. Izmed naših poslancev je dr. Benkovič v četvi doseđanih sejah zastopal stališče proti zvišanju tarifov, karžoč na slabe prometne razmere na posameznih progah, posebno Zidanimosl-Zagreb, sprožil je misel, da se naj od železnice z vsa silo zahteva izboljšanje raznih prometnih nedostatkov, dalje je povdarjal, da se zvišanje tarifov — ako bi postalo neizogibno — vsaj na gotovo dobo omeji, da ima vlada pospešiti zidanje konkurenčnih prog Polzela-Kamnik, sotajlske železnice, in proge Purkla-Ptuj-Rogatec itd. Kadar pride zadeva v stanje kompromisnih pogajanj z železnico, vstopil bo v izvoljeni odbor in tudi v državnem zboru stavil primerne predloge.

**Sramota!** Nek rojak, ki živi v tujini, je poslal župniku svojega rojstnega kraja sledeče pismo, katero priobčimo dobesedno: „Geertter hier Pfarer. Ich ersuch inen mir den Taufschain Schiku mir ist der Erste weg kommen und ich wais nicht bohin so mecht ich inen Bittu das mechts so gut sein mir den Taufschain Schiku (ni vedel, kedaj je rojen). Ich mecht Eitn so bald Als meglich ist Mitt Hochachtungsvoll N. N.“ Nič manj kot 27 napak! Rojaki na trjem! Pišite vendar v lepem slovenskem jeziku svojim slovenskim rojakom in ne dajajte priložnosti, da se moramo smejati vaši nemški kolobociji in vas — omilovati.

**Zveza avstrijskih katoliških učiteljev.** V pondeljek dne 1. novembra je imela zveza katoliških učiteljev za Avstrijo svoje prvo občno zborovanje v dvorani društva katoliških pomočnikov na Dunaju. Prišlo je mnogo učiteljev in učiteljic iz Nemškega, Rektor Brück iz Bochema in mnogo drugih. Sv. daritev je služil v jutro apostolski nuncij na Dunaju Granito di Belmonte. Zveza zelo lepo napreduje. Sedaj šteje že 27 učiteljskih društev s 6500 društveniki. Na zborovanju se je obravnavalo o temeljnih, cilju in sestavi zveze. V tozadevni resoluciji se je zlasti naglašalo, da ima zveza nalogo pomirjevati razne narodnosti med seboj. Zborovalci popolnoma odobravajo sklep posvetovanj z dne 1. marca 1908, po katerem se zedinijo nemški in nemški učitelji na podlagi pogodbe; Principijelno priznanje narodnostne enakopravnosti, nemški jezik je medsebojni občevalni jezik, a samo v Zvezi, in politične prepornе točke so izključene za obravnavo v Zvezi. Obisk je bil zelo časten za katoliške učitelje, kar znači, kako globoko prodira tudi pri njih gibanje za katoliško misel.



„Zemljevid Slovenske Matice.“ Vsi tisti, ki jim je do tega, da pridejo na zemljevid imena naših krajev v pravilni obliki, naj blagovolijo upravi Matice Slovenske čim prej sporočiti, kako imenuje narod sledeče kraje, oziroma kako se imena teh krajev običajno pišejo: I. Stajersko: Altenbach, Adelsdorf, Haag, Wuggau, Kitzelsdorf severno od Remšnika; V. Fanenbach zapadno od Gomilice; Urkogel (524 m) južno od Gomilice; Ottenberg, Gersdorf pri Spiefeldu; Lind pri Straßu; Pongratzen, Komriegel, Buchholz, Wuggitz, O. Latein, Sterglegg, Stammeregg, Feisternitz, Hörnsdorf, Hasebach, Bischofs-egg, Pitschgau, Aichberg, Staritsch, Hibl, Perchold, Mitterstraßen, Maulnereck (1014 m), Hader- nigg, Hader-niggkogel (1183 m) pri Ivniku; Lan pri Mižici; Schellsboden, Wundsam, Mauerbach, Frau- heimerbach pri Framu; Straßgang pri Spodnji Pol- skavi; Devina pri Crešnjevcu; Pokošje pri Sloven- ski Bistrici; Kohberg, Pulsgau-Bach pri Gornji Pol- skovi; Bacher-Berg (1345 m), Bachern (občina) proti jugozapadu od Maribora; St. Heinrich, St. Primon, St. Ursula, Weschnig, Detschar, Potverschegg, Flaschitsch, Krammhof, St. Ulrich, Friedrich, St. Hermagoras, Augenbach (tudi na Pohorju jugoza- padno od Maribora); Kalle pri Polzeli; Grumberg pri Crni, istotam Sidova; Rudnik (998 m), Jrnko pri Velenju; Kleinberg, Skruha, Obramje pri Sv. Martinu na Paki; St. Johann und Paul pri Bra- slavčah; Oračak, Slonek, Gnilovčan, Star, Tosti Vrh (1077 m), Planine, Toma pri Sv. Martinu; Kom-Vrh pri Grušovlah; Krencer pri Radomirju; Pignica, potok pri Tiru; Hojnigg, St. Nikolai in Rastoke, Attelšek, Kamen Vrh, 1695 m, Kernes Vrh (1611 m) pri Planini; Skorno Vrh (123 m), Skor- no-Bach, Bečeninka-Bach pri Soštanju; Orlov, Mo- ri, Redeški Vrh (866 m), St. Helena, Faizberg (877 m), Schottel, St. Ruprecht, Krivec, Tisnik, Har- tenstein, Mesnik, Raduch-Bach, Vresnik, Sašell, Seydnik, Suhodol-Bach, Smolenik, Krivamok, Ples- sečnik, Liestnik, Radniak na Pohorju severno od Soštanja; Bojhinc pri Framu; Großkogel (1347 m) na Pohorju; Modrič pri Tinjah na Pohorju; Cigon- ce pri Slovenski Bistrici, istotam Gießhübel in Viso- le; Juritschendorf pri Tinjah; Ograja pri Laporju; Foršt vzhodno od Konjic; Serzeviza pri Ponikvi; Landturnberg (1014 m) zapadno od Konjic; Van- kare, Kasjak, Schuster, Slopnik, Kačnik na Pohor- ju; Lassnitz-Bach pri Grobelcah; Kresswetz zap. od Zibike; Tinsko-Bach pri Zibiki; Košnica pri Podčetrtku; Pušča pri Golobinaku; Gubno zapadno od Prevorja; Krenica (1611 m) jugozapadno od Ur- sule; Fresentach pri Breznu; Wildener severno od Mute; Hübner-Kogel severno od Spodnjega Dravo- grada; Saggau, Saggaubach severno od Arveža; Vrakaš, Weley, Werder severozapadno od Laške- ga; Kamec (360 m) pri Motniku; Spiek (954 m) pri Spitalu, istotam Korau, Burgstall, Leskačnig pri Motniku; Barje pri Kanderšah. — II. Na Koroš- kem: Cimperc-Gupf (1066 m) severovzhodno od Pli- berka; Dreieck-Kogel (1483 m) proti severovzhodu od Sabole na Stajerskem; Zeil, Hart, Legerbuch, Kas- persen (841 m), St. Margarethen, Schwarzenbach, Unterholz, Ettendorf, Lambrechtsberg, Krottendorf, Achalm, Plestätten, Lambrechtsberg.

**Cehi za Slovake.** Šolski ravnatelj Bičik v Li- si na Češkem je zadel pravo. Ako bi se njegova mi- sel vpeljala v življenje na celnem Češkem, poplavili bi Cehi s svojimi knjigami celo Slovaško in poda- rovali bi vse revne slovaške otroke, ki si ne morejo kupiti knjig in se tako izobraziti. Na Češkem se se- danj namreč vpeljujejo nove češke čitanke od Jurse in torej stare čitanke nimajo več nobene veljave. Vržejo se proč in se tako uničijo. Ravnatelj Bičik je opomnil mladino, da naj z dovoljenjem staršev daruje svoje stare čitanke revnim slovaškim otro- kom. In mladina je v kratkem nanosila cel kup star- jih čitank in tudi druge zabavne knjige, ne le za otroke, ampak tudi za odraslene; prinesla je tudi svinčnike, peresa, razne pisalne potrebščine, stare svoje igrače za dekleta in dečke. Vse to pride na Slovaško. To je prava bratska ljubezen, da se na tak način pomaga bratskemu rodu (do večje omike. V tem se spozna pravo in resnično bratoljubje!

## Štajersko.

**Kam v nedeljo?** Kdor se hoče pošteno za- bavati, naj gre k predstavi, ki jo priredi Slov. kršč. soc. zveza v Mariboru v nedeljo dne 7. novembra v dvorani katol. delavskega društva (Flössergasse 4). Predstavlja se bodé veseloigra: „V Ljubljano jo dajmo“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Blagajna se odpre ob 7. uri. Predprodaja vstopnic v soboto zvečer od 7. do 8. ure v Flössergasse 4. Somišlje- niki S. K. S. Z. pridite v obilnem številu!

**Praznik mrtvih.** V ponedeljek je bil dan cvet- lic in vencev; tistih jesenskih cvetic, s katerimi vsako leto okrasimo grobove naših dragih ranjkih. Siva, žalostna megla je kakor odeja pokrila zemljo in spominjala na smrt in na umrle. Grobovi pa so bili pokriti z zelenjem in krasnimi cveticami, med katerimi so gorele lučice. Veliko grobov je bilo okra- šenih uprav luksurijozno in vendar pové najpripro- stejši šopek, položen od uboge vdove na grob pre- dragega moža, isto . . . Grobovi mariborskega po-

kopališča so bili letos izvanredno lepo okrašeni. To- liko lepih vencev in cvetic že več let nismo videli. Tisoče in tisoče ljudi se je pomikalo po potih pokopališča in si ogledovalo grobove. Pozno zvečer je še trajalo vrvenje po pokopališču, dokler niso mrtvi zo- pet ostali sami . . .

**Umrli** je v nedeljo zvečer v Mariboru županov namestnik in odvetnik dr. H. Lorber, star 76 let. Pogreb je bil včeraj popoldne.

**Volilno gibanje** za mariborski mestni zastop se je že pričelo. V petek zvečer imajo Nemci svoj shod, na katerem bo poročal župan dr. Schmiderer o delovanju mestnega sveta. Nemci imajo velik strah pred socialdemokracijo. Boje se, da ne bi ti zmagali v tretjem razredu. Dobro vedo, da bodo v tem razredu odločevali Slovenci in zato so že pričeli agitirati z vsemi sredstvi tudi pri Slovencih. Vendar pa že sa- mi priznavajo, da Slovenci ne bodo šli z njimi, ker še niso pozabili razbitih šip v Narodnem domu.

**Izpred sodišča.** Včeraj je stal pred maribor- skim okrožnim sodiščem bivši učiteljski kandidat M. Kocbek iz Gornjegograda zaradi napada na klepar- ja Wiedemanna. Sodišču je predsedoval deželno-sod- ni nadsvetnik dr. Fraidl, obtožbo je zastopal na- mestnik državnega pravdnika dr. Duhač, kot zago- vornik je fungiral dr. Kukovec iz Celja. Obtožba obsega sledeče: V noči od 20. na 21. junija t. l., ko je kleparski mojster Friderik Wiedemann proti polnoči šel iz spalne sobe proti stranišču, je naep- krat zagledal pred seboj mladega človeka, ki ga je takoj sunil z nožem v desno stran prsi in mu s tem zadal težko, smrtnonevarno rano. Kot napadalca so še isto noč prijeli učiteljskega kandidata Maksa Kocbeka, nadučiteljevega sina iz Gornjegograda. Kocbek je svoje dejanje priznal. Pravi, da si je ho- tel kupiti fotografični aparat, da pa ni imel denarja. Da si pa tega preskrbi, je splezal ob 11. uri po- noči čez ograjo na dvorišče in od tam na balkon Wiedemannove hiše, kjer je našel ključ od kuhinje, od koder bi potem lahko prišel v Wiedemannovo spalnico. V spalnici je hotel vzeti Wiedemannu iz obleke denar za nabavo fotografičnega aparata. Pr- sluškoval je nekaj časa pri vratih, ko sta se še po- govarjala Wiedemann in njegova žena, kar se od- pro vrata v kuhinjo in pride notri Wiedemann s svečo v roki. To je Kocbeka tako prestrašilo in pa razburilo, da je takoj planil na Wiedemanna in ga zabolil v prsi. Obtoženec trdi, da ni imel namena umoriti Wiedemanna, ampak je to storil le radi strahu pred Wiedemannom. Pri obravnavi se je zopet razgrnilo celo življenje obtožence pred očmi navzo- vih. Maks Kocbek je hotel iti po ljudski šoli k mo- narici in ker ga tja niso pustili, je prišel s klju- čavnčarijo, pozneje je vstopil v Ljubljani v realko, od tam pa v pripravljalni razred mariborskega učiteljskega. Nikjer ni dosegel radi svoje lahkomišelnosti nikakih uspehov. Obtoženec je vse priznal in je bil od sodnega dvora obsojen na osemnajst mesecev težke ječe, poostrene četrtletno s temnico in pestom.

**Sv. Lovrene** v Slov. gor. Dne 31. oktobra t. l. smo imeli pri nas ustanovni shod izobraževalnega društva S. K. S. Z. nam je postala vlč. gospoda dr. Kohnjeca, ki je zborovalcem (bilo jih je okoli 200) v jedrnatih besedah razjasnil veliki pomen iz- obraževalnih društev. Glavna misel njegovega go- vora je bila: Izobrazimo se pred vsem strokovno, pa pridobivajmo si tudi splošne naobrazbe, da bo- mo tako sposobni izvrševati namen, katerega ima slovenski narod zasledovati: ohraniti sveto vero in biti krepka predstraža Jugoslovanom. In k temu naj prispevajo s svojim delovanjem tudi naša bral- na in izobraževalna društva. — Na shodu so še go- vorili župnik in duhovni svetovalec J. Sinko mladenič Lovrene Horvat in kaplan Krapivnik. V društveni odbor so bili izvoljeni: predsednik Matija Takvič, podpredsednik župnik Sinko, tajnik Franc Horvat (tačasni predsednik M. Z. pri Sv. Lovren- ca), blagajnik Martin Ziedrak, ostali odborniki: Janez Cuš, Martin Stebih in Janez Pignar.

**Haloze.** Cena moštu je poskočila od 20 v na 24—34 v pri litru, ker ga nekateri iz Slovenskih gor- ric, kjer jim je toča pobila, hodijo semkaj kupovat. Tudi s posodo so se vsi oskrbeli in zadnje bratvo s 14—17 stop. sladkorja že pospravili, le kdor je imel še staro vino v kleti, po katerem pa sedaj Nem- ci iz Srednje Stajerske pridno povprašujejo, je mo- ral slabši novi mošt dati s trsa pod ceno. Zveza gospodarskih zadrug v Gradcu hoče kupiti potom svojih Rajfajzenovk vse lansko vino po 28—32 kron hl, pa gorniki niso voljni, ker ga lahko zasebnikom razpečavajo najmanj po 34 K. Torej menda le ne bo take krize, kol so začetkom vpili špekulantje. Ob pretoku bo vino še dražje.

**Slovenjgradec.** Gostilna v Narodnem domu je zopet dobro obiskovana. Gospod Radšel lepo postre- že vsem gostom z dobro pijačo in dobro jedjo. Upa- mo, da se bodo držali vsi Slovenjgračani in zlasti okoličani le gostilne v Narodnem domu. Če ni kate- remu kaj po volji, naj se primerno pritoži na mero- dajnem mestu in pazilo se bude, da se vstreže upra- vičenim zahtevam vseh gostov.

**Salek** pri Velenju. Vedno pišejo listi, da mo- ramo mi kupovati pri Valenčaku; če že gremo v go- stilno, naj gremo k Sponku, M. Vajdetu ali pa Hu- doverniku. Prav je tako! Mi kmetje se moramo za- vedati, kam da nosimo denar. Obetamo tudi, da bo- demo odločno delovali pri svojih tovariših kmetih, da se držijo slovenskih hiš. Pa še več bomo sto-

rili! Tržani so največji nemarneži v tem oziru. Pa- zili bodemo tudi na te. Če se ne obrne na boljše radi mesarije, radi pekarije, radi mizarja itd., bode- mo mi kmetje vam, gospod urednik, vse natančno sporočili.

**Celje.** V nedeljo so imeli celjski Nemci shod zaupnikov, na katerem so soglasno sklenili za celj- ski mestni volilni okraj zopet kandidirati šoštanj- skega Hans Woschnagga. Nemci upajo, da bo Wosch- nagg „kot najprimernejši zastopnik tega volilnega okraja, ki uživa zaupanje vseh nemških volilcev bolj kot vsakdo drugi“, kandidaturo zopet sprejel. Pač slabo znamenje je za spodnještajerske Nemce, da ne morejo v svoji sredini najti nobenega pristnega Nemca, ki bi ga postavili kandidatom, in se morejo zadovoljiti z bivšim slovenskim narodnjakom Iva- nom Vošnjakom.

**St. Jurij ob Taboru.** V Ojstršk. vasi razsaja legar. Zahteval je doslej eno žrtev, 59 let staro Ne- žo Ocvirk (po domače Razgonovo). Vsi šolarji te va- si so kontumacirani.

**St. Jurij ob Taboru.** Občinske volitve bodo vendar enkrat razpisane. Vršile se bodo dne 15. no- vembra. Liberalci so s svojimi rekurzi na namesa- ništvo pogoreli, vsem našim je priznana volilna upravičenost.

**Brežice.** Zadnji Radeckijev veteran te župnije je umrl dne 30. novembra t. l. ter bil pokopan na predvečer Vernih duš. Bil je to Mihael Predanič, bivši župan občine Zakot, ki bi v malo dneh bil iz- polnil svoje 81. leto; vkljub temu je bil še vedno čil, živahen in delaven, dokler ga ni v tem poletju premagala huda bolezen. Rajni je bil tudi po svojem značaju še mož iz stare korenine ter je do zadnjega in skozi en cel rod vestno vršil službo cerkvenega ključarja župnijske cerkve. Svetila mu večna luč!

**V Gradcu** je umrl v ponedeljek bivši predse- dnik bosansko-hercegovinskega nadsodišča in c. in kr. podpolkovnik-avditor v p. Ludovik pl. Scheuer. Predsednik nadsodišča v Sarajevu je bil od leta 1886 do 1895, ko je stopil v pokoj po 42letnem služ- bovanju. Letos avgusta meseca je obhajal svojo zla- to poroko.

**Gradec.** Slovensko katoliško akademično teh- niško društvo Zarja v Gradcu si je izvolilo na svo- jem prvem obnem zboru dne 29. oktobra 1909 za zimski tečaj sledeči odbor: Predsednik tovariš stud. meš. Ljudevit Kramberger, podpredsednik tovariš cand. iur. Ivan Brozovič, tajnik tovariš stud. iur. Janko Koser, blagajnik tovariš cand. iur. Miko Oberman, knjižničar tovariš stud. iur. Janez Les- kovec, gospodar tovariš stud. iur. Anton Kodre, od- bornikov namestnik tovariš cand. iur. Ivo Cesnik.

## Koroško.

**Slov. Plajberg.** C. kr. deželna vlada koroška je dala nabiti po občinah oklice, s katerimi se po- ziva koroško ljudstvo, naj nabira mišdarov za po- povodnji poškodovane koroške prebivalce. Kaj take- ga je gotovo hvalevredno v enakih slučajih, a da se naše ljudstvo v slovenskem delu Koroške, in to v čisto slovenskih občinah, ob takih prilikah od stra- ni vlade niti v toliko ne vpošteva, da bi podobne in enake oklice dala med nas razdeliti tudi v sloven- skem jeziku, je gotovo zelo žalostno in žaljivo za vsakega Slovenca.

**Kamen.** Pred kratkim je tukaj pri nas umrl Matija Kuhar, po domače Soštar, v Kamenski gori. Pokopali smo ga ob veliki udeležbi ljudstva. Rajni je bil v resnici zlata duša, spoštovan od vseh in vedno zvest pristaš krščanske slovenske stranke. N. v m. p. 4

## Primorsko.

**Goriške volitve.** V soboto je volilna komisija v Gorici, sestavljena iz samih liberalcev, proglasila rezultat volitev iz veleposestva. Komisija je, da je mogla spraviti na vrh liberalno listo, razveljavila več pooblastil S. L. S. Glasov je bilo oddanih po šestju komisije 111, v resnici pa 110. Od teh so do- bili kandidacije S. L. S.: Volko 51, Zuchiat 51, Grča 52; liberalci pa: Klavčič 59, Franko 58, Ru- tar 59. Večina deželnega zbora bo volitev iz vele- posestniške knjige najbrže razveljavila. S tem so goriške deželnozborniške volitve končane. Razmerje strank je sledeče: S. L. S. ima 9 poslancev, slo- venski liberalci 5, italijanski liberalci 9, italijanski krščanski socialci 6.

**Proti germanizaciji.** Tržaški Slovenci so imeli v nedeljo shod proti germanizaciji na državni že- leznici. Na shodu je bila sprejeta sledeča resoluci- ja: Tržaški in okoličanski Slovenci protestirajo naj- odločneje proti zapostavljanju slovenščine pri dr- žavnih železnicah, proti nastavljanju nemških urad- nikov, zahtevajo enakopravnost slovenščine pri vseh železnicah na slovenski zemlji, zahtevajo, da se slo- venščine nezmožno nemške uradnike premesti in nadomesti le s slovenščine zmožnimi uradniki.

**SOMIŠLJENIKI, agitirajte za „Stražo“.** Skrbite, da dobite kar največ naročnikov. „Straža“ stane do konca leta 2 K. Zahte- vajte odločno po vseh gostilnah „Stražo“. Posnemajte v tem oziru naše nasprotnike!



### MALA NAZNANILA

ki se prejema po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.  
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

#### Služba organista in cerkovnika

se odda v Šmartnu na Pohorju. Prednost imajo cecilijanci, ki bi bili zmožni sprejeti občinsko tajništvo. Plača okoli 700 K na leto. Dobri občinski tajnik bi prišel na 1000 K in ima lepo prosto stanovanje. Prošnje je vložiti do 15. novembra pri župnijskem uradu v Šmartnu na Pohorju, pošta Slov. Bistrica. Nastop 1. decembra. 117

Naznanjam, da sem otvoril vino-toč čez ulico in da točim vino domačega pridelka po najnižji ceni. Za obilen obisk se priporoča Pajk Jožef, veleposesnik, Dol pri Planini. 153

Hiša tik Rožeka se takoj proda. K hiši spada čez 15 ha zemlje. Polje je zelo rodovito; lesa je za hišo in kakšno nezgodo še dovolj. Pohištvo je še v precej dobrem stanju. Več pove A. Antonič, Reka pošta št. Jakob v Rožu (Koroško). 215

Orehe, suhe gobe, fižol, smrekove storže, divji kostanj, sploh vse deželne pridelke kupi Anton Kolenc v Celju.

#### Pozor Slovenci!

Izdelujem obleke vsake vrste iz garantirano pristnega domačega in tujega sukna po najnižji ceni. Postrežba točna in solidna. Franjo Pajk, krojač, Dol pri Planini.

### Istrska črna vina!

Sloveči „Terrano el' Istria“ je neoporekljivo najboljšo in najbolj zdravo črno vino, posebno dobro pri prehlajenju, pomankanju krvi in za prebolevalnike (rekonvalescente). Se ne da primerjati z dalmatinskimi in drugimi lahkimi črnimi kakor rudečimi vini. Samo vsled svojega zajamčeno pristnega črnega vina sem v stanu, ga prodajati tako po ceni v steklenicah in zavojih.

**Marietta Lorber,**

Maribor, Tegetthoff-ova ulica 32.

Izšel je lep  
**stenski koledar**  
za leto 1910.

Dobiva se samo pri g. Ivanu Kline-u v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Gostilne, društva, šole in župnijski uradi ga dobivajo brezplačno. Poslati je treba le znamko za poštino.

**! Nova trgovina !**

P n. sl. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim 1. novembra v novi posojilnični hiši na Ringu

**modni salon za gospode**

ter se tem potom vže naprej najtopleje priporočam. 849

**Maks Zabukošek**  
krojaški mojster v Celju. 849

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode  
**Karol Tratnik, Maribor**

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštov, kelihov, ciborijev, lesencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pismen na razpolago.

**Svoji k svojim.** 38 **Svoji k svojim!**

## Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,  
v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

**Hranilne vloge** se obrestujejo po 4½% brez odbitka rentnega davka.

**Domači hranilniki** se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

**Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.**

Brezplačno reševanje vseh zadev.

**Posojila na zemljišča** po 5% do 5½% brez in z amortizacijo.

**Posojila na zastavo** vrednostnih listin.

**Osební kredit** na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

**Konvertacija vknjiženih dolgov** z najmanjšimi stroški.

### Novosti!

Za moške in ženske  
krasno zimsko blago

.. pri ..

Druškovič-u v Slovenjgradu.

### Izvrstno domače usnje :

priporoča po najnižji ceni

**Elizabeta Welle, usnjarija**  
v Framu. 71

## Nikdar

vas ne bode grevalo, ako se enkrat prepričate o velikanški zalogi in čudovito nizkih cenah v veletrgovski hiši  
**R. Stermecki, Celje.**

Vzorec proti vrnitvi in pošiljatve čez K 20.— franko. Posebno ugodno se kupi „Haras“ volna v vseh barvah kg. K 6.— in „Imperial“ čista volna kg. K 7.80.

### Edina narodna steklarska trgovina Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo. Na drobno.

### Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča 37

**Lojzika Leon.**

### Cerkveni slikar Peter Markovič akadem. slikar v Rožeku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 23

Slovenci! Podpirajte svoje somišljenike!

## Šolske potrebščine

kupite po ceni in dobro edino pri tvrdki:

**Goričar & Leskovšek**  
v CELJU, Graška ulica št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Zaloga šolskih tiskovin, papirja, peres, svinčnikov, peresnikov, raznovrstnih črnil in tušev, kamenčkov, gob, tablic, uradnih zavitkov in strun.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

## Veliko denarja

Pravična mera in vaga

si vsakdo prihrani, kdor kupi priznano dobro in močno blago v pošteni trgovini

Franc Karlin-a naslednik  
**JANKO ARTMAN**

v št. Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufakturnega, specijalnega in železninskega blaga po čudovito nizkih cenah, vedno sveže blago.